Motion

1984/85:691

Ewy Möller

Antalet nämndemän i underrätterna

Genom regeringens proposition 1982/83:126 som sedan följdes av ett riksdagsbeslut sänktes antalet ledamöter i tingsrätt och länsrätt. Sålunda ändrades tingsrätternas och länsrätternas sammanställning fr. o. m. den 1 juli 1983 så att det numera finns en lagfaren domare och tre nämndemän i stället för som tidigare en lagfaren domare och fem nämndemän.

Förslaget om reducering av antalet nämndemän var redan före, men också efter riksdagsbeslutet utsatt för stark kritik. Bl. a. har det framförts att ett högre antal nämndemän innebär ett större mått av allsidighet och kunskap hos nämnden och därmed en högre rättssäkerhet.

Det är självklart att bedömningen i allmänhet kan antas bli bättre, om fem och inte tre nämndemän deltar. En större nämnd kan rimligen förutsättas ge säkrare garantier för en sådan kunskap och erfarenhet och sådant omdöme som leder till en bättre prövning av alla de enskildheter som förekommer i målet.

När det gäller nämndens representativitet kan inte nog understrykas att nämnden måste vara allsidigt sammansatt, om den skall utgöra ett kvalificerat instrument för lekmannamottagandet i rättsskipning och samtidigt vinna medborgarnas förtroende så som deras företrädare i domstolen.

En minskning av antalet nämndemän i varje mål leder ofrånkomligen till minskad allsidighet och representativitet.

Det vägande skälet för att begränsa antalet tjänstgörande nämndemän var besparingar. Flera tingsrätter anser emellertid att antalet överklaganden i tingsrättsdomar nu stigit och därmed medfört ökade kostnader för slutgiltigt avgörande av målen. Om detta kan relateras till minskningen av antalet nämndledamöter, så har därmed motivet för begränsningar av antalet ledamöter fallit bort.

Jag föreslår därför en återgång till tidigare sammansättning av tingsrätten och länsrätten dvs. med en lagfaren domare och fem ledamöter.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer jag

att riksdagen beslutar att återinföra de regler som gällde före den 1 juli 1983 om antalet nämndemän i tingsrätt och länsrätt.

Stockholm den 17 januari 1985

EWY MÖLLER (m)